



LA ESQUELLA

DE LA TORRATXA

PERIODICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

y 10 centaus paper en l' Isla de Cuba.

NUMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals.
Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger, 18

AL MONSENY.

I.

¿Diuen que tenen calor? Donchs fassan com un servidor de vostés. Llèvinse demati: lo tren de Fransa surt a las cinch (s' enten a las cinch de Madrid, ó com si diguésem vintitres minuts després de las cinch de Barcelona, perque a la güenta 'ls madrilenyos per poderse estar més temps al lit atrassan lo rellotje).

Ja hi som: prènen un bitllet de primera per Hostalrich: atravessan lo Vallés, arriban a Granollers, fan pá-truita y trago (si se 'ls acut pendre café y llet no demanin pas pá y mantega; no 'n tenen); saludan a Cardedéu y si 'ls agradan y tenen bonas dents proveheixen de borregos (un castellá que venia al tren ab mí 's figurava que 'ls tals borregos eran moltos); desde Cardedéu ja descubreixen lo Monseny ab un turbant de boira, imponent y majestuós: Llinás, Palautordera, Sant Celoni, Gualba y Breda ván passant intercalats en un panorama, a cada pás més pintoresch y més ombrivol. Com més s' acostan al gegant Monseny, més s' espesseixen los arbres y més abunda la frescura.

Descubreixen per últim los negres torreons de Hostalrich, y allí baixan y agafan lo cotxe d' Arbucias.

Dos horas de camí deliciós: los pulmones s' aixamplan per entre aquellas ubagas frescas y regaladas, respirant la brisa impregnada de perfums y de humitat agradable. La magnífica carretera de Hostalrich a Arbucias, es un passeig per entremitj de un parque, com no 'l tindrem may a Barcelona. Boscos, prats, salzaredas, l' escumejant riera sempre al costat, regarons d' aygua que després de fertilisar l' herbey ó l' horta plena de pomeras, cauhen rumorosos; pintorescas casas de camp, las més propietat ja de senyors de Barcelona que las miman y las puleixen; aquí una manada de bous que miran de regull lo pás de la diligencia; allí una colla de porchs rabejantse entre l' herba ab un nús a la qua, senyal evident de l' alegría; després un ramat de moltos ó de cabras, esbrotant los esbarzers... Y la naturalesa somrient per tot arréu, formant contrast ab ella las magestuosas ruinas del castell de Montsoliu, colocadas dalt de un punxagut turó, imatje de un passat que 's desmorona per no tornar a alsarse.

Per últim se descubreix Arbucias, vila voltada de florits turons, construida en forma d' estrella sobre un terreno accidentat; residencia d' istiu de moltissims barcelonins, hermozejada ab algunas torres verdaderament notables, y rica en regaladas fonts que omplan los seus alrededores y convidan a posárhí 'l ví en fresch y a ferhí las grans brenadas.

Arbucias es una població hospitalaria, y que al revés de moltas altras de Catalunya no 's fá estranya ab los forasters, ans bé sab tractarlos ab certa amabilitat y sense servilisme. Apenas si hi há una sola casa que no tinga forasters hospedats.

Un rasgo patriarcal. Si passan pèls carrers y carretons al demati, veurán a las portas de las casas 'platets ab fruyta. Está a la seva disposició. Sense preguntar quan val, ni demanar al amo ò a la mestressa de la casa, si la fruyta del plat los vé de gust se la menjan, deixanhi dos quartos. No hi ha exemple de que ningu se 'n haja endut may ni la fruyta ni 'ls diners.

Arbucias pèl seu clima ni massa fret, ni massa calent; per las hermosas perspectivas del seus alrededores que cambian a cada pás; per las sévas xamosas reconadas; per las sévas ayguas frescas y aperitivas; pèls seus aliments nutritius, variats y gustosos y principalment pèl carácter amable dels seus habitants está cridada a ser un dels sitis d' istiu més agradosos, y ho fora ja, si a las habitacions hi hagués alguna cosa més que la bona voluntat, y sobre tot si algun aficionat a fer un bon negoci montés una fonda digna, a l' altura de las que 's troban en altres sitis del extranger, ahont no s' hagués de menjar com are escudella aygualida y rostit rescalfat, si las diligencias arriban a dur més passatjers dels que 'l fondista calculava.

¿Tenen bon pulmó y bona cama? Donchs ápala cap al Monseny, cap a Santa Fé. Si no s' hi veuhen ab cor, lloguin un matxo: al cap-de-vall, no farán més que cruixirse y capularse. Ja hi estém anant. Ja guanyém los turons dels vols d' Arbucias, ombrejats pèls castanyers y avellaners que temperan la llum del sol. ¿Qué diu que suan? No hi fá res: aixís l' oxigeno perfumat se 'ls inoculará pèls poros.

Tres quarts de marxa are pujant, are planejant, y sempre flanquejant turons y turonets, y arribém a un bosch de castanyers seculars, qu' omplan una pendent enverinada. Es lo bosch dels Rotés. ¡Aquí vull veure a la gent caminadora! Per fortuna al cap de munt de la pujada hi ha una font fresquíssima. Que no beguin sense desuarse, sense mullarse 'ls polsos, y sobretot sense menjar alguna cosa. ¡Quin' aygua, viva Cristo! Una font com aquesta en la Plassa de Catalunya y en pochos anys qualsevol faria una fortuna venent aygua y anís.

Pero es hora de seguir, y dels Rotés arribém a la Feixa llarga, per entre vessants plenas de falgueras, ginestars y orengas perfumadas: las pujadas son suaus, los revolts son amples; l' atmósfera vá sent cada cop més fresca. Los turons de Morou y de las Agudas s' alsan al davant nostre, brindantnos passatje per un coll qu' es un espés bosch de faigs ombrivols. No han vist res més tendre, ni més atapatit. Son los rebrots dels arbres centenaris, destruits alguns anys endarrera per l' especulació. La naturalesa protesta contra semblant destrucció, y al peu de las socas arrancadas hi prodiga rebrots ab tanta abundancia, que forman verdaders boscos verges.

Ja entrém al vall de Santa Fé, no sense saludar al pás la Font de la Teula, més fresca encare que la dels Rotés.

Al vall de Santa Fé rodejat de turons pintorescos,

plens de vejatació y de frescura, regalat per fonts fresquíssimas, crusat per una riera que tragina dauradas arenas, hi cabria una ciutat y no hi ha més que una ermita, un mal hostal y tres ó quatre casas de camp escampadas pèls encontorns.

¡Quin pais lo nostre! Tè la fortuna a la má y la mira ab indiferencia y la deixa perdre.

Estém a 1,200 metros sobre 'l nivell del mar. L' atmósfera es pura, l' ayre fresquíssim. Aixís que 's pon lo sol hém de posarnos los abrichs a corre-cuyta; una hora després nos acostém a la llar y 'l foch no 'ns fa nosa: aixó a mitj agost. Y no obstant, las familias ricas de Barcelona se 'n van a Fransa, a Suissa, a Alemania, a la fi del mon a buscar una temperatura fresca, tenint com qui diu a casa; a pocas horas de Barcelona un siti digne no sols de nosaltres, sino de que fins los extrangers vingan a visitarlo.

Perque han d' entendre que de Barcelona a Sant Celoni, y de Sant Celoni a Santa Fé, si s' hi fés una carretera (de construcció fácil) y ja no 'ls parlo de un carril de cremallera, ab menos de cinch horas s' hi aniria. ¿No sentiu barcelonins? Cinch horas de marxa y pasariu dels 30 graus de calor que aquí 's respira a una temperatura de 6 ó 7 graus sobre cero.

Si sou delicats, are com are no 'ns recomano pas que hi aneu: estariu molt malament: menjariu patatas y pollastres magres, beuriu un ví que tè gust de hòt; dormiriau en quartos destartatats y plens d' esletxas sobre márfeegas tant duras, qu' en lloch de palla sembla que sigan plenas de pinyas, y a la nit tindrian picó... una frisansa malehida.

Sols los que admirém a la naturalesa som capassos de fer aquets y altres sacrificis, suportantlos ab molta paciencia y coñonestantlos ab una mica de previsió. La previsió aconsella portar provisions abundants, ò bé un criat que s' encarregui d' anar cada dia a buscarlas en un poble ó altre de baix de la montanya. Aixís paparán bè y a gust, y creguin qu' es necessari, perque ab aquellas ayguas la digestió 's precipita, y l' home més desganat está sempre a punt de menjarse un bou ab banyas.

¡Oh! si tot estés a punt de solfa! Si a Santa Fé hi hagués, com deuria haberhi un poble de torres, casas de recreo y establiments públichs!... Llavors l' estancia allí seria una delícia, y a Espanya y fora d' Espanya podria haverhi alguna cosa semblant, pero no superior.

Un meu company d' excursió 'm feya notar que aixó no succehiria fins y a tant que s' hi instalés un santuari que fés la competencia a Montserrat y a Lourdes.

—Desengánya't, me deya y crech que tenia rahó: aquí a Espanya encare som aixís. Avuy algú puja a Santa Fé perque hi ha una ermita; sense l' ermita aixó seria un desert. No ho duptis.

—¿Y quin obstacle, l' hi preguntava jó, pot oposarse a la construcció de un santuari?

—La falta de una imatje.

—Oh, aixó ray; a Barcelona 'n fan: si vas a trobar

nn escultor, pagant fins te farà la Mare de Déu de la Empenta y tot.

—Si; pero una Mare de Déu que no siga construïda pels àngels, ó per Sant Lluch, ó que no baixi del cel... una Mare de Déu sense tradicions, feta á Barcelona y duta aquí dalt no faria forrolla.

—¿Y qui t' ha dit que s' hagués de dur aixís públicament? Mira, se construïx d' amagat una imatge bisantina, se l' hi tenyeix la cara de negre, se la porta á Santa Fè, se la colga, s' hi exten per dessorra una capa de sal, s' hi deixa anar un bou ó una vaca... ja sabs tú que aquets animals per la sal se daleixen, y tú veurías com llepant y escarbotant arribaria á descobrir la imatge. No olvidis que un bou vá desenterrar á la famosa Verge de Nuria. Un cop realisat aquest miracle lo demés se faria per si mateix: no faltaria santuari, ni pelegrinacions, ni concurrència; hi hauria fondas, cafès, hostals y posadas á cada pas; mils de personas pujarian cada istiu á Santa Fè; se menjaria, s' beuria... y aquell recó de mon cobraria més fama que Lourdes, perque val més.

—Pero, ¿y 'ls miracles? ¿y las curacions?

—D' això se 'n encarregarian las ayguas. Beure y agafar gana es tot igual: qui té gana té salut, té alegria... y en aquet punt l' aygua d' aquesta vall té la virtut de donar cassussa. Yo estich segur que fins los morts farian badalls si n' arribavan á beure.

Aixís parlavam mitj en serio, mitj en broma mon amic y un servidor, á la nit no podent dormir y esperant las quatre de la matinada, per enfilarlos á las cimas de la famosa montanya.

Y com que aquet article ja es massa llarch, si es que la cosa no 'ls fastidia, esperin á la senmana entrant y tindrà 'l gust de acabar-lo, son afectíssim y antich conegut.

P. DEL O.

UN CORRIDO.

¿No se 'n recordan del Arturo?

Déu anys endarrera era lo que ilavors se 'n deya un dandy y avuy se 'n diu un gomós. Sempre semblava que sortia de la capsa. Vestit á la *dernière*, extremat, primorós, ningú montava á caball com ell; ningú com ell manejava 'ls lentes y jonquillo.

Pero aquesta no era pas la seva especialitat.

Per ell no hi ha havia altre rengló que 'l de las donas.

En aquest punt n' havia fetas de verdas, de grogas y de tots colors.

—¡Quin troneral deyan los que 'l coneixian.

Los, no las.

Perque lo qu' es ellas s' hi deixavan caure qu' era un contento.

Per ellas, en general, no hi havia jove més guapo, ni més elegant, ni més fi, ni més atent, ni més agradable, ni més xarman.

Era un D. Juan Tenorio.

De la dama principal
á la hija del pescador
llegó á recorrer su amor
toda la escala social.]

Aixó de la *hija del pescador* es un dirho; perque l' Arturo no s' hi dedicava á un género tant bast y ordinari.

Ell de la modisteta de enagos planxats, farbalans al vestit y sabeteta escotada, fins á la marquesa y á la condesa, demanin. A todas las feya patir, á todas las marejava.

No respectava solteras, ni casadas, ni viudas y 's contavan d' ell cosas estupendas. ¡Y cosa estranya! La mateixa fama de conquistador que tenia l' hi facilitava las conquistas successivas.

¡Ah! no 'ls ho havia dit encare.

L' Arturo era libre com l' ayre. Havia mort lo seu pare deixantli una fortuneta. Cent mil duros en valors y metálich y á més algunas fincas.

Ja veuhen que de municions no n' hi faltavan, y en las batallas del amor aquestas municions son necessarias, com en todas las campanyas.

No era sols en los salons y en los passeigs ahont l' Arturo feya desgracias.

Tot lo mon l' hi era patria, y un dels sitis principals de las sevas bassanyas era 'l teatro.

Allá entre bastidors y dintre dels quartets de las artistas, hi havia que veure'l. Bailarinas, tipples d' ópera y de sarsuela, primeras damas y damas joves, todas se morian per ell. Alguns cops ell era la causa principal de aquellas ruidosas y terribles rivalitats entre artistas, que solen produhir estragos y quimeras. Altras vegadas ell era qui las calmava. Regularment, un regalet fet á temps produhia la pau y la concordia. Un brassalet ó un anell ab brillants que descomponia la llum. prenent tots los colors del iris, era l' arch de Sant Martí de la pau y la concordia.

¡Y cómo se divertía 'l tal Arturo!

—Per que no 's casa? va preguntarli un dia una bailarina rodanxona que semblava feta al torn. Lo matrimoni, anyadia, es la tranquilitat. Dos sers que s' estiman y s' uneixen per tota la vida, son felissos,

—¿Qui l' hi ha ensenyat aquestas doctrinas tant dissolvents? preguntava 'l calavera. Lo matrimoni no es bó sinó pels calassas. Jo sé lo que son las casadas y no voldria trobarme al puesto de molts marits, que passen mitja vida tenint celos y l' altra mitja vigilant y la vida entera sent enganyats. Prefereixo la llibertat de poder dir «tantas veo tantas quiero.»

Aquesta era la seva teoria.

Las relaciones que havia lingut ab molts casadas feyan que 'l matrimoni l' hi fós sospitos, com un barco procedent de un port carregat de febre groga.

—Jo trobarme en la trista situació de 'n Pere, de 'n Pau ó de 'n Mariano? May de la vida: més m' estimo riure que fer riure.

Pero l' Arturo no contava ab la *huésped*, ó ab la *dispesera*, per dirho en catalá.

Los anys passavan, la seva salut se ressentia dels abusos que havia comés, y aquella fortuna sanejada que l' hi havia deixat son pare anava minvant com las ayguas de Dos Rius.

Un dia vá pensar ab lo seu porvenir y reunint las desferres d' aquell edifici derrumbat, vá lliensarse á la *Bolsa*.

«Afortunat en amors desgraciad en lo joch» hém de dir invertint una coneguda máxima. La *Bolsa* no era com las donas: ella no vá enamorarse del Arturo ni mólt menos; al contrari, per ell no tenia més que desdenys y perduas, y aquell conquistador terrible se sentia humiliat, cada dia més, al veure que 'l sastre, 'l sabater, lo sombrero, tothom se l' hi tirava á sobre.

Ab tals condicions, no cal dir que d' aquellas brillants conquistas d' altres temps no 'n quedava més que 'l recort. Molts caronas que avants l' hi somreyan, are ni menos se 'l mtravan. L' Arturo havia naufragat.

Pero sempre hi ha una taula de salvació, y per l' Arturo aquesta siguié la senyora Paula.

La senyora Paula, viuda de un carrabiner, dona treballadora y molt deseixida tenia casa de dispesas y un dia, cansada d' esperar anava á tirar al Arturo al carrer sense pietat ni misericordia.

Aquest vá contarli las sevas amarguras ab una eloqüencia tant persuassiva, que á la dispesera l' hi esportaren desseguida las llágrimas als ulls. ¡Ah! Aquella fou l' última conquesta de l' Arturo.

Pero una dispesera com la Sra. Paula fins plorant calcula, y 'ls cálculs de la viuda del carrabiner se dirigian á fer felis á aquell jove desgraciad, concedintli la seva mà. Arturo resistí al principi; pero al últim capituló per fam. La benedició de un capellá féulo ingressar al gremi del matrimoni. Aquell terror dels marits, aquell dandy irresistible, un mes després de casat, anava á la Boqueria á fer la compra, ab la cistella al brás, al costat de la seva esposa.

Un dia s' hospedá á casa seva aquella bailarina que un dia l' hi havia parlat del matrimoni.

Al veure 'l casat ab la senyora Paula qu' era una donassa llejta y vella, l' hi vingué una passió de riure y no pogué menos de dirli un dia que 's trovaren sols:

—Vaja, 'ls bons bocins se guardan per la vellesa.

—¿Qué vols dir?

—Are comprench perque t' has casat ab aquesta dona. Havias fet á tants marits infelissos, era tant lo que t' escamava l' infidelitat de la dona casada, que has prés á la Senyora Paula per poder viure tranquil. Aném, sobre aquell particular ja pots dormirhi descansat, qu' estás bien assegurat de incendis.

P. K.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

Després de la Marini torném á tenir al *Bon Retiro* ópera italiana á dos rals l' entrada. Artistas joves y plens de bona voluntat han cantat *Hernani*, *Trovatore*, *Sonámbula* y *Traviatta*, revelant alguns d' ells com las tipples Caligaris y de Sanctis condicions apreciables. Los demés artistas en general no desdiuen, presentant los quadros millor conjunt que temps endarrera.

Lo públich no deixa de favorir aquest teatro. lo qual no es estrany dada la baratura dels préus. L' ópera italiana á Barcelona está vist, ha de ser ó molt cara ó molt barata perque 'l públich respóngui als desitjos de l' empresa. O bé han de venir notabilitats d' aquellas que s' imposan, ó la mitja pissetona ha de fer lo miracle d' omplir lo teatro. *Il Signor Vallesi* es un italiá que ha sapigut pendre 'l pols al públich de Barcelona.

Los Calvos á *Novedats* treuhen bon pèl representant las obras del repertori: *La Hija del ayre*, don *Alvaro* ó *la fuerza del sino* y altres per l' istil. Lo pú-

blich no deixa de assistir á las representacions, escoltant los versos que recita 'l primer dels nostres declamadors. ¡Aun hay patria Veremundo!

L' *Espanyol* ha tancat las portas uns quants dias per estudiar y ensajar la *Mascota*, qu' es una ópera que en un teatro de Paris s' ha fet mes de 900 vegadas. Esperarém á veurela per parlarne degudament: pero desd' are 'ls anuncio que la música d' aquesta producció es d' aquella que 's fá popular al momen de sentirse.

Ficarra ha acabat los seus compromisos ab lo *Teatro Masini*. Es llástima, perque aquest artista s' havia conquistat generals simpatias. Es un actor cómich inimitable, lo qual no quita que quan fá las obras en serio s' hi afecti de tal modo, que nosaltres al final del segon acte de las *Campanas de Carrion* l' hém vist victima de un accident.

Altres artistas han anat á reforsar la companyia.

La novedat del *Circo Equestre* es la *Senyoreta Amorós*: es espanyola, elegant, guapa y una gimnasta atrevida, que al trapeci no té rival.

Ab aquestas condicions inútil es dir que cada nit recull aplausos entusiastas.

Si no son enamoradissos, vaginla á veure.

N. N. N.

CORONAS.

En aquest mon plé de monas veuréu que s solen portar molts menas de coronas que ara os vaig á senyalar.

N' hi ha una mena, mólt hermosa, d' or ab pedras y diamants: l' usa la testa orgullosa de nobles y soberans. Aquesta molts vegadas la besa ab fé una nació; més altres cops á trompadas la lliensaria á recó. A voltas son la riquesa dels qu' eran pobres y richs, y á voltas son la pobresa dels que habian sigut richs.

N' hi ha una altra, tota florida de fullas de vert llover, que en l' ample front vá cenyida d' un sabi, artista ó guerrer. Ab ella l mon engalana al talent, l' art ó l' afany, y, pobres, á molts la gana los ha pres pèl seu company. Portan la testa adornada corrent son nom sens parar; pro ab la roba foradada ván al llit sense sopar.

N' hi ha una altra qu' es molt bufona: tota voltada de pel; més aquella no es corona es la escala d' aná al cel; sinó que aquells que la portan per curar del mon los mals, molts cops alguns se l' emportan entre trabuchs y punyals; y allavors ab lo verí de son instint cruel y fiero, nos ensenyan lo camí d' aná ab en Pere Botero.

Feta de blanca floreta n' hi ha una d' angelical. qu' es la mostra pura y neta d' una ánima virginal. La llú en son front, com estrella de pur y viu resplendor, quan vá á unirse una donzella ab la prenda de son cor. Y avans de portar corona, jo ja sé de més de sis que sabian si era bona la poma del Paradís.

Aquella de flor grogosa que la portan per Tots Sants ab la cara llástimosa als pares, fills ó germans, es la més franca corona qu' entranya molt-negra sort. perque 'l pobre á ne 'qui 's dona no hi ha dupte qu' es bèn mort. Com allí no hi ha falsia ni hi entra l' engany jamay, jo, francament, no voldria que haguessen de durme'n may.

En aquest mon plé de monas hauréu, lectors, observat molts menas de coronas qu' ara jo os he senyalat.

BALDOVINO ESCUDÉ VILA

ESQUELLOTS.

Per dessota de la porta de casa hi rebut un prospecte.

Se tracta de un col·legi de primera, segona y crech que tercera ensenyansa, posat baix l' invocació de un sant, dirigit per un doctor en Filosofia y Lletres, professor que ha sigut de aquesta Universitat, y espiritualment, per un catedràtic de aquest Seminari.

Fetas aquestas indicacions, han de saber:
«Que el Director deseeo de **MOSTRAR la enseñanza verdad** (no l' inculca, la mostra) no pudo menos de fundar un **establecimiento modelo** de 1.ª y 2.ª enseñanza.»

Ja ho veuen: un establiment **modelo**.
Preparémnos donchs á veure **modelos** de literatura.

Diu qu' espera protecció **«dado los nobles propósitos que le animan»**; confessa que está **«poseido de los males que afligen á la sociedad»**, «que las enseñanzas que **en realidad** se dan en dicho Establecimiento son desempeñadas por hábiles y reputados profesores titulares dotados de carácter respetuoso y amable, etc., etc.»
¿No s' enterneixen, **en realidad**, davant d' aquestas concordancias y d' aquestos professors amables y respetuosos?

Per si no ho sabian s' **admeten** mitj-pensionistas y externs, y entre las condicions de admissió dels primers s' hi llegeix la següent:

«2.ª El cubierto, servilleta y demás que traiga el alumno medio-pensionista, deberá estar marcado con sus iniciales y el número correspondiente, teniendo una manutención sana, abundante y tratados como de familia.»

Ja ho veuen, los cuberts, lo toballó y lo demès que porti 'l mitj-pensionista tindrá una manutenció sana y abundant, com de familia.

Vostès no sabian que 'ls coberts y 'ls toballons menjessin; pero en aquestos temps s' adelanta tant.... que ja no hi ha cosa impossible, únicament la gramàtica castellana queda bastant endarrerida.

Un consell al doctor en filosofia, director literari d' aquest col·legi.

Que 's confessi d' aquestas heretjias gramaticals ab lo director espiritual, catedràtic del Seminari.
Y á quien Dios se la dé, San Pedro se la bendiga.

Ha mort á Madrid lo duch de Santoña, deixant una fortuna de 100 milions de pessetas.

Lo duch de Santoña havia sigut fadri sombreroer.
La mort es l' única que no 's conmov pèls diners.
Tant hi vá 'l rey com lo papa, com aquell que no té capa.

Diumenje tinguerem tempestat, acompanyada de una novetat may vista.

Tal es la transmissió de un llamp pèls fils del teléfon.

Lo llamp aná d' aquesta manera desde la fàbrica de Sans al despaig situat en lo carrer de Sant Pau.

Fins los llamps tenen gustos.
Aquest era un llamp aficionat á las novedats científicas.

He rebut lo programa dels premis del certámen festiu-humorístich-literari que aquest any (ó enguany, si hém de parlar catalanista) celebra 'l *Niu guerrero*.
La falta d' espay no 'm permet reproduhirlo; pero si dech consignar que hi ha temas bèn escullits y que 's prestan per la brometa.

Ja cal que 'ls poetes que se sentin ab delit, caragolin las clàvies de la guitarra.

Lo concepte que 'ns mereixen los dos monuments á Colon lo veurán reproduhit á la quarta plana.

De segur qu' en Fontrodona triaria 'l gros, sense vacilar.

Are, com que aquest ajuntament es bastant magre, es molt fàcil que 's decideixi pèl més prim.

Per las próximas festas de la Mercé se posará la primera pedra al monument.

Ab lo qual demostraran que no hi ha ningú que 'ns aventatji en posar primeras pedras. En cambi l' última no 's posa may.

Y molts cops ni la segona.

Un Barceloni deya:

—No voldria sinó un duro per cada primera pedra que ha posat en Rius y Taulet.

Y un altre al sentirlo responia:

—Donchs jo més m' estimaria un duro per totas las que deixa de posarse al fetje.

L' Escola normal de mestres ha obert ja la matrícula.

Entre 'ls documents que demana als aspirants s' hi conta: Fé de pila, certificat de bona conducta y certificat do no patir malaltia contagiosa.

Tractantse de mestres d' estudi n' hi falta un, francament.

Certificat de poder viure un més sense menjar.

Lo bisbe de Lleyda ha prohibit la lectura de la revista *«El buen sentido»*.

No es estrany.

Sempre 'l clero ha sigut enemich del bon sentit.

Una màxima que vostès mateixos dirán si es certa. Los adverteixo que no es mèva, sinó de Alejandro Dumas:

«Molts homes se 'n ván del mon sense haver creat res absolutament; en cambi ni un sol se 'n vá sense haver destruhit alguna cosa.»

Definició de un egoista.

—Escolti D. Lluís, ¿per vosté ahont comensa l' historia contemporánea?

—Lo dia en que vaig neixe.

Temps endarrera vá arribar á Paris un americano de color de bronze, rich y poderós que gastava l' or á paladas y vivia ab una ostentació maravellosa.

Es á dir, un d' aquells tipos que á Paris ne diuen un Nabab.

Després vá embrancarse en jugadas de bolsa, vá guanyar al principi, més tart vá perdre, y al últim ¿saben á que anat á parar?

Los periódichs francesos ho revelan.

Avuy per avuy fá de criat negre del seu corredor de bolsa.

Per acabar; aquí vá un pomet d' extrems:

Per un militar aficionat á ascendir:—Demandar lo *Grau* de Valencia.

Per un municipal amant de no deixá escapar á ningú:—*Agafar* los tifus.

Per un manescal:—Ferran los *caballs* de un *joch* de *cartas*.

Per un congrés de diputats:—Tenir una *sessió* de *febre*

Per un campaner:—Ventar la *campana* que fá un xicot quant no vá á estudi.

Per un aficionat á begudas:—Beure's una *tirada* d' *imprenta*.

Per un artiller:—Carregar de metralla un *morter* de *fer* all y oli.

L' extrem de la recompensa en materia de salvaments:—Concedir á un individuo la creu de Beneficencia per *haver salvat las apariencias*.

L' extrem de la sanch freda per un francés destinat á la guillotina:—No *perdre* 'l cap lo dia de l' execució.

QUENTOS.

A una senyora de ingeni l' hi deya un editor:

—Are hi estampat lo *Quijote* de Cervantes.

—¿Y l' ha publicat també?

—¡Vaya! ¿Qué per ventura entre estampar y publicar hi troba alguna diferencia?

—Y tal: figúris que m' estampés un petó en los llabris; creguí que 'm faria molt poca gracia que 'l publiqués.

A un administrador de corrés l' hi donan un empleat que es sòrt com una campana.

—¿Qué 'n faré d' aquest bon home! exclama.

Y després de pensarshi un rato, diu:

—Ja ho sè: lo posaré á l' oficina ahont se reben las reclamacions.

En una tertulia.

Un marit formula la següent sentencia:

—Regla general: quan un hom' no es estimat de una dona, senyal que no té rahó.

La seva senyora expontáneament:

—No tens pas rahó Ricardo.

Una rialla unánime.

Un afana-rellotjes se topa ab un company al Plá de la Boqueria.

—¿Ahont te ficas que no se 't véu? pregunta aquest.

—¿Ahont vols que 'm fiqui? Hi estat malalt: vuit dias de llit: vuit dias de no pendre res.

—Vuit dias sense pendre res ¡embustero!

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

Un bonich *prima girada*
l' altre dia ab molta *dos*
la Pepa 'm vá regalar;
y com que ella es sa estimada,
en *Total* qu' es molt gelós
moltíssim se vá enfadar.

PAU SALA.

II.

Ma primera á tols agrada,
prima y *dos* es de animal;
tersa y *quarta* 'ls gats ho buscan:
no 's fá cas del mèu *total*.

BATLLE DE LA HABANA.

SINONIMIA.

A n' en *Tot* trobí cert dia
que una grossa *tot* portava
y á una *tot* s' encaminava
que á poca distancia hi havia.
—Miris que *tot* l' hi vaig di;
veyent ahont anava á anarse'n
y al moment que vá adonarse'n
emprengué un altre camí.

A. T. Y F.

CONVERSA.

—Vicents, ¡ola! ¡vás de viatge?
—¡La una!... Ay lo tren... ¡Adiós!
—¿No vols dirme ahont t' encaminas?
—Vaig á.... ja ho hém dit tots dos.

LI. MILLÀ.

ANAGRAMA.

Jo hu prendas de valor
y tinch un *dos* bèn grasset,
sols me falta un xich d' amor
per estar bèn satisfet.
Pro aixó sí, jo molt treballlo,
y tres lo jornal de sobra
y per motius que are 'm callo
may duch un sol *quart* á sobra.
Si disapte m' has trobat,
lector, te vull dar tres *cinch*:
ja ho sabs, tres, la cantitat
de las lletres que jo tinch.

BOHÉMICA.

TRENCA-CLOSCAS.

Rita Grau.

Combinar aquestas lletres de manera que resulti un instrument de música.

J. T. SALOM.

LOGOGRIFO NUMERICH.

1 2 3 4 5.—Nom de dona.
5 1 3 2.—Tots los homes ne tenim.
2 1 5.—Se 'n gasta molt á Barcelona.
1 5.—Una carta.
5.—Una lletra.

NOY DE PROFIT.

GEROGLÍFICH.

Lo.

d

LI

D.

I

eeee

T

ret

oooo

LLARCH Y PRIM.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

- XARADA.—*Cla-vell*.
- MUDANSA.—*Baletta-Galetta-Maletta-Soleta*.
- ACENTIGRAFO.—*Mati-Mati*.
- ROMBO.

O

P A

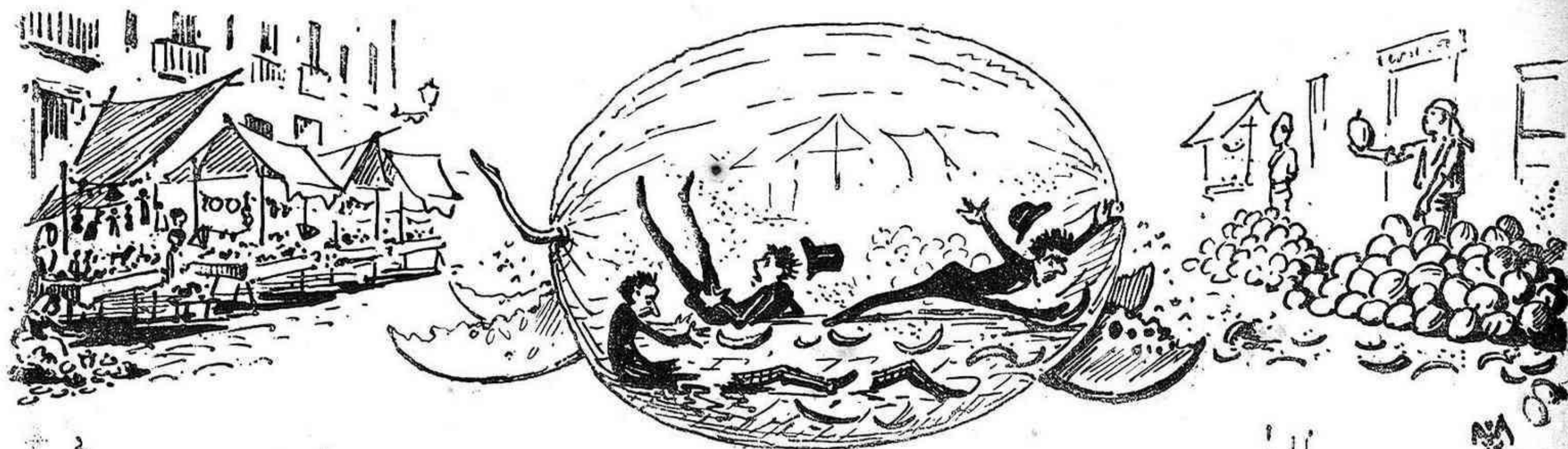
O L I

A LI

I

- GEROGLÍFICH.—*Per peras á la perera*.

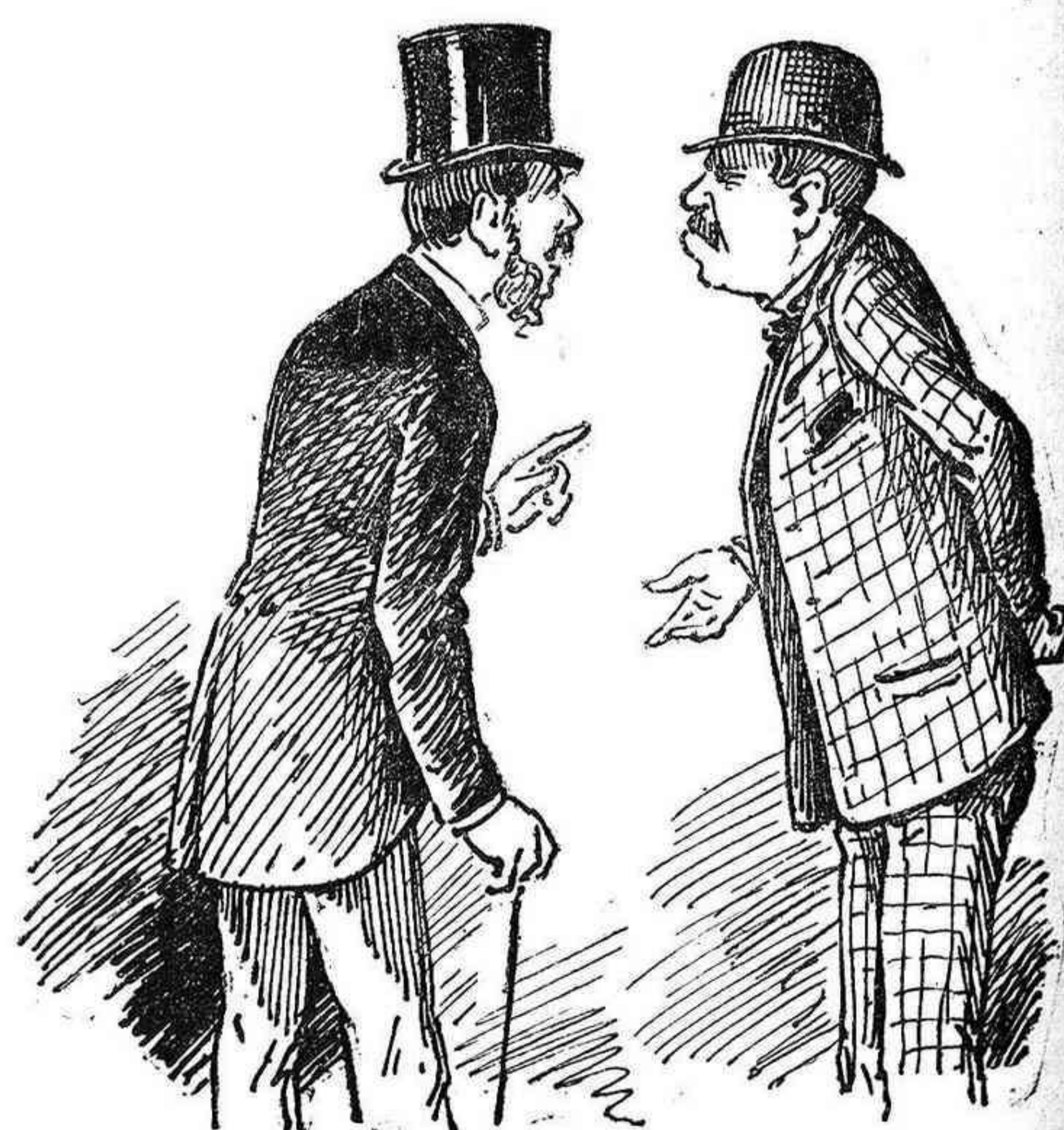
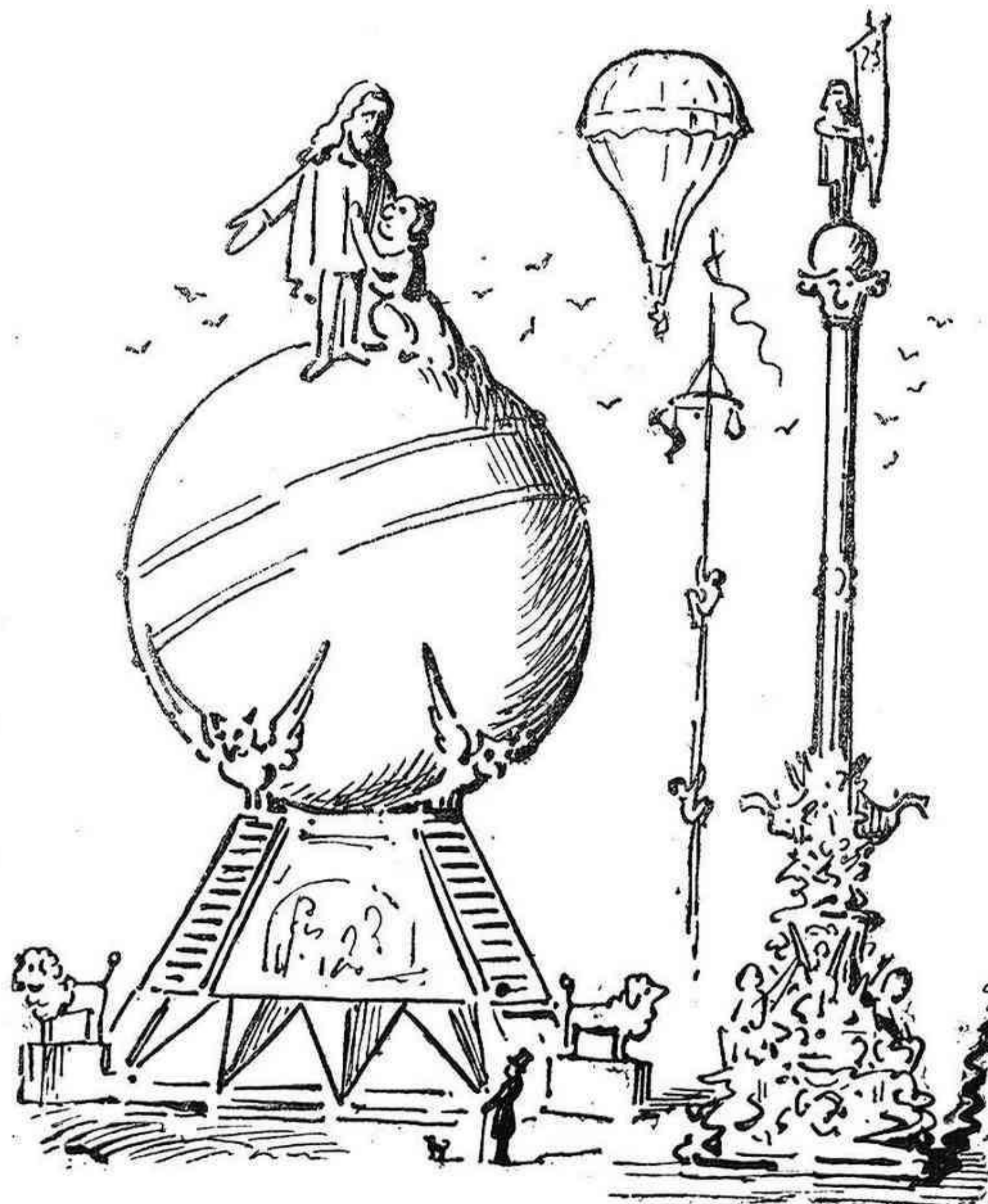
GANGAS DE BARCELONA.



Lo cos d' escombriaires y 'l gremi de fabricants de crossas donan las gracias á D. Francisco per la protecció que 'ls dispensa permetent las firas de melons.

MONUMENTS Á COLON.

Ultima solució.



Dos ne quedan no més, un de groixut y un de prim: triéu y remanéu, que se remata.

—¿Ha vist los dos projectes del monument a Colon?
 —Si.
 —¿Y qué l' hi sembla?
 —Que l' un fá massa bola y l' altre massa taco.